

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Křížová 22, 603 00 Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-47/24-B
Sp. zn. ČŠIB-S-9/24 B

Název	Základní umělecká škola Ořechov, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského 4, 664 44 Ořechov
E-mail	<u>reditel@zumore.cz</u>
IČO	49 461 702
Identifikátor	600 003 451
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Křivánek
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místa inspekční činnosti	Benešova 268, Modřice Benešova 271, Modřice Komenského 702, Ořechov
Inspekční činnost na místě	11. 1. – 12.1. 2024, 15. 1. – 16. 1. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Základní umělecká škola Ořechov, příspěvková organizace (dále „škola nebo ZUŠ“) poskytuje základy uměleckého vzdělávání ve čtyřech oborech: hudebním, tanečním, výtvarném a literárně dramatickém. Škola nabízí individuální i kolektivní výuku hry na hudební nástroje a výuku sólového i sborového zpěvu. Výtvarný obor realizuje vzdělávání ve vzdělávací oblasti Výtvarná tvorba, taneční obor v oblasti Taneční tvorba (nabízí doprovod klavírní korepetice) a literárně dramatický obor v oblasti Divadelní tvorba. Výuka probíhá v kmenovém sídle školy v prostorech Kulturního centra obce Ořechov, dále na odloučených pracovištích ve dvou budovách v Brně-Modřicích a prostorech Základní školy Syrovice. V době inspekční činnosti navštěvovalo školu 380 žáků, tedy 100 % z nejvyššího povoleného počtu žáků, a to v přípravném a základním studiu I. a II. stupně. Školu navštěvuje pět žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin nebo studium pro dospělé realizováno nebylo. Škola je aktivním členem Asociace základních uměleckých škol.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Strategie řízení školy je jasná a účelná. Ředitel školy (dále „ředitel“) delegoval část řídicích kompetencí na svoji zástupkyni, která efektivně dohlíží na chod odloučených pracovišť v Modřicích. Řediteli se daří naplňovat vizi uměleckého vzdělávání s důrazem na sociální a výchovný smysl činnosti školy pro jednotlivé žáky. K tomu je jeho silnou podporou pozitivní a spolupracující klima pedagogického sboru, který je složen převážně s výrazných a umělecky činných osobností, čímž poskytují inspiraci svým žákům.

Kontrolní systém školy je funkční, důsledně realizovaná hospitační činnost pedagogických potřeb, zkvalitňují pedagogickou práci. Ředitel se pravidelně účastní většiny vystoupení a kulturních akcí školy. Svoji denní přítomností a pravidelnou účastí na častých vystoupeních monitoruje výsledky práce pedagogů a žáků. Autoevaluaci školy ředitel provádí formou shrnutí na jednáních pedagogické rady a pravidelně ve výročních zprávách.

Škole se výborně daří pracovat s individualitami žáků a realizovat účinný systém podpory žáků se specifickými poruchami učení, což přispívá k osvojování personálních kompetencí žáků a pomáhá předcházení nebo eliminování rizikového chování. Učitelé vypracovávají metodické plány pro každého žáka na příslušný školní rok, konzultují je s ředitelem a průběžně vyhodnocují, čímž vytváří hodnotný pedagogický nástroj k individualizaci vzdělávání, který zdařile využívají.

Škola má vytvořené zázemí pro všechny umělecké obory: ateliéry, učebny s příslušnými hudebními nástroji a akustickými úpravami, taneční sál, učebnu pro hudební nauku s digitální technikou. Ve spolupráci s obcí má škola k dispozici divadelní a koncertní sál. Vzdělávání v literárně dramatickém oboru probíhalo v době inspekční činnosti v nově přidělené učebně, kde nebylo zcela docíleno divadelní atmosféry příslušnou výzdobou nebo rekvizitami.

ZUŠ se daří spolupracovat s jinými školami z okolí nebo v rámci mezinárodní spolupráce s rakouskou základní uměleckou školou. Podporující vztah obce se odráží v součinnosti školy na kulturním dění.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve škole vládla pracovní a tvůrčí atmosféra. Převládal respektující přístup učitelů k žákům a přátelské prostředí. Ve sledované výuce byl v případě potřeby patrný speciálně pedagogický přístup (forma komunikace, audio nebo video ukázky pro lepší porozumění aj.) a uplatňování individuálního přístupu k žákům. Výuka hudební nauky byla založena na propojení teoretických znalostí s činnostním učením. Rozezpívání formou hádanky a cizojazyčného pozdravu unisono a v kánonu žáky příjemně motivovalo k práci, kterou vedla vyučující promyšleně tak, aby byli zapojeni všichni. Krátkou samostatnou prací s následnou kontrolou, společným ukazováním tónů u klavíru, poznáváním rytmických hodnot za použití názorných pomůcek, prací v kruhu i v prostoru vyučující efektivně naplněn vzdělávací cíl – zopakování not a rytmických hodnot. V závěru se žáci naučili novou píseň na principu vícehlasé rytmizace názvu ovoce, kdy mohli pomocí Orffových nástrojů osobitě dotvořit svůj pěvecký projev. V průběhu výuky bylo uplatněno sebehodnocení žáků, v závěru krátká reflexe. Celkové didaktické uchopení předmětu o teorii huby svědčilo o kvalitě poskytovaného vzdělávání. V individuální výuce hry na klavír, příčnou flétnu a kytaru se promítal odlišný pedagogický přístup s ohledem na individuální možnosti každého žáka, náročnost technických dovedností hry na nástroj korespondovala s možnostmi a potřebami žáka, nechyběl příklad pedagoga, předehrávka, vysvětlení, zařazení krátké teorie. Učitelé své žáky systematicky vedli ke správnému držení těla, při hře na klavír na postavení rukou, vláčné zápěstí a správný prstoklad, v dechových nástrojích na úchop nástroje, správné dýchání a nátisk, v drnkacích nástrojích správné tvoření tónů s potřebnými technickými dovednostmi. Při výuce dechových nástrojů se kladně projevila osobnost vyučující ve smyslu nástrojové předehrávky a souhry, tolik potřebné kompetence pro souborovou hru. V kolektivní výuce komorní hry přispíval laskavý přístup pedagogů k chuti žáků vzájemně spolupracovat podílet se na tvorbě obsahu. V žesťovém souboru žáci vyšších ročníků při hře na saxofon prokázali znalost modulačních technik a schopnost energické rytmizace jazzových skladeb. Dechový orchestr je složený převážně z dospívajících žáků, kteří nacvičovali přípravu na vystoupení se zájmem a byli výborně motivováni vyučujícím. V průběhu hospitované výuky byl patrný výrazný progres v ukotvování hudebních dovedností.

Průběh vzdělávání tanečního oboru byl sledován v předmětech smíšených ročníků taneční průpravy a praxe. Žákyně pohotově reagovaly na francouzské baletní názvosloví, byly vedeny ke správnému držení těla, rukou a nohou v baletních pozicích. Při chůzi v rovných řadách s kontra pohybem, s rondem a přenášením váhy či rolováním na zemi zároveň rozvíjely prostorovou orientaci, tolik potřebnou pro skupinový tanec. Učující, volila pro žákyně vhodný repertoár s možností propojení všech ročníků ve společném projektu. Výuka tance akcentovala rytmus, impuls a pohyb v diagonále. Ve vyučování vládla tvořivá atmosféra. Vzhledem k potřebě nejnižšího ročníku byly zařazeny hry s hádankou, které žáky vhodně aktivizovaly v procesu vzdělávání. Dívky byly motivovány k práci přípravou na vystoupení a ochotně pracovaly na zkvalitňování výkonů.

Výuka Výtvarné tvorby probíhala v tvořivé atmosféře. Učující zdařile zařadila teoretickou výuku moderního umění a výklad obohatila obrazovou publikací a vhodným výkladem. Žáci naslouchali se zaujetím a díky následné akční práci, založené na fantazii, nacházeli kubistické tvary v portrétech svých spolužáků. Ve výuce vhodně střídali výtvarné techniky, uvolněné tahy a následně uvědomělé ztvárnění tématu. Nechyběla hravá spolupráce přizpůsobená nižšímu věku žáků. Učující dávala v průběhu povzbuzující zpětnou vazbu a na konci dvouhodinového bloku všichni vedli reflexi a diskuzi nad svými díly.

V literárně dramatickém oboru působilo prostředí mírně chladným dojmem bez stimulujících prvků evokujících divadelní atmosféru. Nicméně výuka byla dynamická, akční a žáci využili čas bez prodlevy. Aktivně se zapojovali do her, cviční i krátkých pantomim. Méně již reflektovali svoje pocity nebo se snažili o hlubší, vědomý prožitek směrem k divákovi. Všichni spolupracovali se zájmem a vyučující vyjadřovala respektující a přátelský vztah k celé skupině i jednotlivcům. Vhodně zapojovala zpětnou vazbu a povzbuzení, čímž žákům pomáhala prožít pocit úspěchu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při hodnocení výsledků vzdělávání pedagogové většinou kladou důraz na průběžnou slovní zpětnou vazbu i reflexi žáků. Hodnocení žáků v závěru pololetí probíhá sumativní klasifikací. Docházka žáků je stabilní a o výborných výsledcích jak v průběhu, tak i při ukončování vzdělávání splněním absolventské práce svědčí následná angažovanost absolventů např. při hudebních vystoupeních nebo v úspěšném přijetí na střední školy s uměleckým zaměřením.

Žáci se pravidelně zapojují do soutěží a soutěžních přehlídek základních uměleckých škol vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Úspěchy žáků, často na krajské i celostátní úrovni, svědčí o vysoké kvalitě vzdělávání. Např. v minulém školním roce 1. cena Clarteta v krajské soutěži dechových nástrojů, 1. cena za mimořádný interpretační výkon žesťového kvarteta s postupem do ústředního kola. V předchozích letech v krajské soutěžní přehlídce v kolektivním projevu soutěží literárně dramatického oboru vyhlášených Uměleckou radou ZUŠ ČR s podporou MŠMT získali žáci zlaté pásmo. Žáci s dechovým orchestrem vystupovali na náměstí Svobody v Brně na festivalu „Mozartovy děti“, nebo se škola např. účastnila Divadelního louskání v KC Ořechov, Dne hudby v Ořechově aj.

Činnost školy ovšem nesměruje pouze k výkonům na soutěžích, ale silným úspěchem je individuální práce s žáky, kteří sice nedisponují silným talentem, ale díky trpělivé práci pedagogů nalézají kladný vztah k tvůrčímu nebo hudebnímu procesu.

Škola účelně využívá dotační program pod názvem Škola hrou Ořechov, daří se jí zvyšovat kvalitu inkuzivity. Spolek rodičů a přátel školy je významným pomocníkem při organizování kulturních akcí, v jejichž pořádání je škola velice aktivní.

Závěry

Vývoj školy

- Postupná revitalizace materiálních podmínek.

Silné stránky

- Individuální přístup, zohledňování potřeb a studijních možností jednotlivých žáků poskytuje účinnou podporu nejen žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, ale i každému jednotlivci. (4.3, 4.4, 6.2)
- Vzdělávací výsledky všech uměleckých oborů jsou stabilně výborné. (5.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Usilovat o esteticky podnětnou a divadelní atmosféru v prostorech pro výukau literárně dramatického oboru.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 1. 2024
2. Výkaz S 24 – 01 o základní umělecké škole, podle stavu k dni 11. 1. 2024
3. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání „Škola hrou, tancem, malbou a přednesem“, platný od 1. 9. 2022
4. Koncepce výchovy, vzdělávání a směřování Základní umělecké školy Ořechov příspěvkové organizace, ze dne 31. 12. 2022.
5. Organizační, provozní a pracovní řád, vnitřní řády odborných učeben, směrnice školy platné od 1. 12. 2013 (ZUŠO – 95/2020)
6. Zápisy z předmětových komisí pro rok 2022/2023, 2023/2024
7. Školní řád, platný od 1.10. 2020 a aktualizovaný od 12. 1. 2024
8. Plány práce pro rok školní rok 2023/2024
9. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2021/2022, 2022/2023
10. Plán výchovy a vzdělávání pro školní rok 2023/2024
11. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2022/2023, 2023/2024
12. Záznamy z hospitací – školní rok 2021/ 2022, 2022/2023, 2023/2024
13. Elektronický informační systém školamatrika, sestava počtu žáků dle tříd, rozvrhy hodin, třídní knihy k 11. 1. 2024 vybraný vzorek
14. Doklady o přijímání ke vzdělávání, jeho průběhu a ukončování, školní rok 2021/2022, 2022/2023 – vybraný vzorek
15. Výroční zpráva školy pro školní rok 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024
16. Personální dokumentace zejména doložení kvalifikace zaměstnanců (vybraný vzorek)
17. Dokumentace pro kontrolu bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků vedená ve školním roce 2023/2024, včetně knihy úrazů pro aktuální školní rok – vybraný vzorek
18. Smlouvy o výpůjčce nebytových prostor pro detašovaná pracoviště základní umělecké školy
19. Dokumentace pro výuku žáků se SVP, doporučení z ŠPZ, metodické plány a individuální plány a příslušná dokumentace, zhodnocení vyučujících, pro rok 2022/2023, 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marcela Karasová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Blanka Prachařová, školní inspektorka

8. 2. 2024